

بررسی سبک آذری در معماری امامزادگان کشور با تاکید بر آرامگاه امامزاده جعفر و گنبد سرخ مراغه

نسا خزاعی^۱، حافظ مهدنژاد^۲، فریاد پرهیز^۳ محمد رسولی^۴

کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه علوم تحقیقات تهران

Email: n_khazaey@yahoo.com

دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه تهران

Email: mahdnejad2012@gmail.com

دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه اصفهان

Email: faryad.parhiz@yahoo.com

دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه اصفهان

M 626644@gmail.com

چکیده

بی گمان، آرامگاه، به استثنای مسجد، بیشتر از هر نوع بنای معماری در ایران دوره اسلامی مورد توجه عام بوده است. آرامگاه امامزاده ها در نسج جامعه و فرهنگ ایرانی ریشه دوانده، کمتر شهری در این کشور است که سهمی از چنین بناها نداشته باشد. هر یک از این امامزاده ها براساس سبک و سیاق خاصی بنا شده اند که یکی از این سبک های معماری سبک آذری است که با توجه به مشخصات تاریخی، جغرافیایی، ویژگی های معماری و بناهای بازمانده منسوب به سبک آذری می توان آنرا به معماری اسلامی ایران در دوره ایلخانی (ایرانی - مغول) منطبق ساخت و این سبک «با آمیزش و ترکیب و تلفیق معماری جنوب و سنت ها و روش هایی که از روزگاران کهن، بومی آذربایجان شده بود» پدید آمد و «به حق نام آذری گرفت». بنابراین هدف این نوشتار بررسی سبک آذری در معماری امامزادگان کشور با تاکید بر آرامگاه امامزاده جعفر و گنبد سرخ مراغه است تا با شناخت مشخصات علائم و نشانه های این سبک در ساختار بناهای تاریخی بتوانیم به یکسری دستورالعمل برای بافت های جدید دست یابیم که برگرفته از معماری اصیل ایرانی باشد. یافته ها نشان می دهد یکی از آثار ارزنده که با شروع ساخت آن، دوره رازی در معماری ایران به پایان می رسد، برج یا گنبد سرخ مراغه است که در افواه مردم آذربایجان به گنبد قرمز معروف است و نقطه عطف و شروع سبک آذری در معماری می باشد که تلفیق آجر و کاشی و استفاده از کاشی در تزئین بناهای تاریخی ایران از مشخصه های این دوره است. همچنین بقعه امامزاده جعفر در حاشیه غربی خیابان هاتف در منطقه ۳ شهر اصفهان از بناهای برج مانند قرن هشتم، که براساس سبک آذری بنا شده است که شکل بقعه در قسمت پایین هشت ضلعی و سطح آن کوتاه و مسطح می باشد.

واژگان کلیدی: آرامگاه، امامزادگان، سبک آذری، امامزاده جعفر، گنبد سرخ مراغه